

Felvidéki Híradó.

POLITIKAI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

A lap szemleli részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
Kiadóhivatal: A turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.

Hirdetéseik legutányosabban, árszabály szerint. Lapunk számára hirdetéseket — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.
Megjelen minden vasárnap.

Izgatás a magyarság ellen Arvában.

Ha nem tudnók, hogy Arvában a magyar hazafias elem mindentűt túlsúlyban van, valószínűleg kétségre kellene esnünk, hogy az Arvában megjelenő egyetlen újság, az „Arvamegyei Hírlap” miként merészkedik olyan tanácsokat adni az árvai magyarságnak, a mely határozottan azzal a tendenciával bír, hogy ott csupán a néppárt meg a nemzetiségiek uralkodhatnak.

A csendesen kimúlt „Testvériség” szelleme látjuk az Arvamegyei Hírlapban felújulni. Talán abban a feltevésünkben sem csalódnék, hogy a „Testvériség” munkatársai boldogítják ezt a torz újságot, a mely „Újví Kaland Afrikában” című tárczájával mulattatja most is jámbor olvasóit.

Meggyőződöttünk róla, hogy az „Arvamegyei Hírlap” f. évi 2. számában „Megyei Közgyűlés” cím alatt megjelent közleménye a megyei intelligenciának véleményét nem tolmácsolja. Még kevésbé tételezhetjük föl, hogy ezen közleménnyel a Lavotta-féle javaslatot aláírt bizottsági tagok egyetértének.

De mégis kénytelenek vagyunk azt vélni, hogy az, a mit az „Arvamegyei Hírlap” ír, egy töredéknek meggyőződése, a mi ha úgy van, kötelességünk azzal foglalkozni és a Felvidéknek, meg a nagy magyarságnak figyelmét az áldatlan árvai állapotokra irányítani.

Mert: a hol megtorlás nélkül lehet úgy írni, mint azt az Á. H. teszi, ott a magyarság ügye nem jól áll.

A nevezett közlemény egyik részében nagy bölcsen azt mondja, hogy „A törvényhatósági bizottságba a legtöbb adót fizetők és a legtöbb szavazatot nyert polgárok vétetnek fel. *Tessék ez uton érvényesülni és a néppárt nemzetiségieket kiszorítani.*” No ebben a közleményben nem-e azt mondja ez a lap, hogy csak a *nemzetiségiek* azok, a kik a nép javát akarják, csak azok érdemesek arra, hogy a megyebizottságban

szerepelhessenek. Majd egy másik helyen azt mondja, hogy „A magyarság képviselői, kevés kivétellel, a tót népnek halálos ellenségei.”

Nos uraim, árvai intéző urak, a kik csak néhány nap előtt tették zsebre a törvényhatósági bizottságnak bizalmi nyilatkozatát, vármegyei tisztikar, mely ebben a bizalom nyilvánításban szintén részesült, ez a súlyos vád önöknek is szól, mert hiszen önök is kijelentették, hogy *magyarok!* A magyarok pedig az Á. H. szerint kevés kivétellel halálos ellenségei a tót népnek. Tehát önök, intéző urak és megyei tisztikar, meg a többi magyar tisztviselő — kevés kivétellel — halálos ellenségei annak a népnek, a melynek boldogulása az önök kezeibe van letéve.

Ezekhez a vádakhöz mérten az Egyetértés közleményei valóságos dicshimnuszok. És ha ezekkel szemben önök mégis az egész vármegyét mozgósították és az ellenséget nem maguk között, hanem máshol keresték — mit fognak tenni most, a mikor nyilvánvaló, hogy a súlyos vád ott helyben, a vármegye székelylén (talán a vármegyeházán is) szülemlett meg és onnan megy világgá!

Mit fognak erre válaszolni? Talán ismét megyegyűlést tartanak és újabb bizalmat szavaztatnak maguknak? És ez a közlemény, amelynek minden sorából kitűnik, hogy a tót túlzókkal egykővet fűt, ez veszi védelmébe a főispánt! Hol van itt a következetesség? Hát a főispán nem magyar ember? Vagy ő a kivételekhez tartozik? Csillaghy főispán is elmondhatja erre az újságra vonatkozólag, hogy mént meg uram a barátimtól, az ellenségeimmel majd elbáno magam is.

Mert az Á. H. ezzel a közleményével igen rossz szolgálatot tett nemcsak a főispánnak, hanem még a tót túlzók ügyének is; nem is szólva arról, hogy a magyarságot oly módon gyanúsítja sőt ellene a tót ajku lakosságot izgatja, a melyre alig találnánk megfelelő kifejezést.

Hogy Arvában van-e liberális párt vagy nincs, azt nem az Á. H.-tól kérdezzük. Különb-

mi nem párt-politikát tűzünk, bár föltétlenül a liberális eszmék hívei vagyunk. Kezdetűl fogva csak azt vizsgáljuk, hogy hazafias szellemű, magyar-e az a párt vagy sem. Ha az, megbárátkozunk vele; ha nem az, küzdünk ellene, úgy a hogy tudunk, legjobb meggyőződésünk szerint.

Arvában pedig, a hol az újabb időkig mindig liberális képviselőt választottak, nem pusztulhattott még ki a nagy tömeg lelkeből a liberális szellem minden szikrája. Így hát akárki volt is az a megyei politikus, a ki azt a nagy hangű kijelentést tette, hogy „Arvában a liberális párt lejárta magát” csak annyiban mondott igazat, hogy az utóbbi választásnál mindkét kerületből néppárti képviselő ment fel Budapestre. De még csak a mult ciklusban is az egyik képviselő, Kubinyi Árpád, szabadelvű párti volt.

Az is nyilvánvaló, és mindenki tudja Arvában, hogy a bobri kerületlen is volt olyan férfi, a ki ha fellép, szabadelvű párti programmal is győzött volna. Így hát legfeljebb csak azt állithatná az Á. H., hogy az arra való személyek hiányoztak a liberális párt győzelmének biztosításához. De ez másodrendű kérdés most, mert ennek fejtegetése még jó ideig nem lenne egyéb, mint akademikus diskuszio. A tény azonban az, hogy az Á. H. azt mondja, hogy Kubinyi Árpád főleg azért nem lépett föl, mert „a liberális vezeték maguk áskálódottak ellene.” Ez ismét egy oly vád a magyarság ellen, a melynek jelentőségét nem kell magyaráznunk.

És kik a liberális pártnak vezeték Arvában? És ezek áskálódottak volna a szabadelvű párti képviselő ellen? Vagy ezek tették volna lehetőtlenné, hogy fellépjen? Mind oly érthetetlen dolgok, a melyek magyarázatra szorulnak.

Ez alkalommal nem folytatjuk fejtegetéseinket, lesz erre módunk még elég, mert úgy látjuk, hogy Arvában gazdag anyag van még a nyilvános megbeszélést igénylő ügyekből.

Konstatáljuk azonban, hogy az Á. H. már megkezdte félre magyarázását a jan. 15-iki

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZAJA.

A Rákóczy-korszak Turóc-megyében.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Írta: Bráz Béla.

(Folytatás.)

Ezen levelében a megyét — amiért hogy nem akar felkelni — labancznak nevezi s dűhösen támadja; daczára annak, hogy a megye a hűséget esküt letette s azt meg is őrizte. A megye a rajta elkövetett sérelem orvoslásért Gr. Beresényi és Károlyi főgenerálissal szembe fordult.

Az összeírás után a megye a posta-állomások szerzéséhez fogott, mivel ezt hadászati szempontból Rákóczy Ferencz tokaji táborából (1703. nov. 2.) meghagyta a megyének. A hadviselés könnyebb s gyorsabb eszközésére a következő helyeken létesítettek postai állomásokat: Nolasón, Alsó-Ruttkán, Zsambokréten, Tót-Prónán és Felső-Stubnyán.

A Duna s Tisza közötti részek főhadi biztosává Darvas Ferencz, kerületi hadbiztosá pedig Besztercebányára Sexti Dániel nevezették ki, kiknek tisztűk volt a naturalék (vágó marha, kenyér, széna, abrak), kivétele s behajtása. A megye részéről hadi biztosá Valovics János választották, kinek kötelessége volt a járási szolgabírók által behajtott élelmi szereknek a mezei hadak részére való elszállítását, (ezúttal a zólyomi Bloquadába, mezei táborba.)

Beresényi 1703. nov. 26-án Zólyom várát ostrom-

olta, s miután a labanczság a várbán benschorult, segének tetemes részével tovább vonult Bajmőz vára alá, hová a turóczi felkelő nemesség is rendelt.

Megyének ez időben kurucokkal volt tele, amiből az amúgy is szegény megyére elviselhetetlen teher nehezedett. A megye a teher könnyebbítésére, de különösen a fel s alá járó katonák megfélemezése végett Beniczky Mártont és Beresényihez azzal az utasítással, kérék őket különösen arra, hogy miután a megyei felkelés a bajmőzi Bloquadába (mezei táborba) rendeltetett, állna el Beresényi e rendeletűl s maradna a megyei nemesség a megyében, ennek önvédelmére, mivel Trenesében s Szilézsiában nagyobb katonai csapat van összpontosítva s fölé, hogy a felkelés és kivonulás esetén a német sereg megérkekre betűr s azt tűzzel-vassal pusztítandja; vagy ha a megyei nemesség ki is rendeltetik, nagyobb számu katonai erő küldésére a sztreznői szoros védelmére s a megye biztosítására. S miután még Trenes Rákóczy mellett nem fogott gyűverv — Rákóczy tiszteji e megűből örökdéne Trenesén megye viselkedése s magatartása felett a mi szintén óriási teher e kis megyére.

Az 1703. év elmult a nélkül, hogy az összeírt nemesség, daczára Beresényi szigorú rendeleteinek s meghagyásának, a megűből kivonult volna, vagy ha utnak indult is, esapatstul haza szökűdött, s így az 1704. év is ithon találta a megyei nemességet. Gróf Károlyi Sándor titkárájt s hadi biztosát, Beniczky Mártont küldte Turócba megbízó levéllel, hogy mint a megyei viszonyokkal ismerős, szigorú rendet esindíjon a reitons megyével. Beniczky Márton az 1704. év január 15-iki közgyűlésen, — a melyen Beniczky István alvezér leköszönt — bemutatja megbízó levelét; Némely becsüle-

tes emberektől megűrvén, hogy Kgték Vmegejében sokféle rendtelenség értenek, melyek által sem magok Conservatioja s elviselhetetlen terhe által megromlott szegénységük könnyebbítésére sőt, inkább oppressio kitézhetik . . . melyre nézve expedáltam Ktek-féle Secretarius Beniczky Márton Uramat, kire mindezeknek meghorvoslását úgy ső e szűkséges dolgoknak elintézésé bízam, kinek hitelt adni s megűrt hadistűk fizetését kassánál el ne mulassza.”

A megye Károlyi levelére azt válaszolta, hogy a mennyire teheti, hajlandó a szabadság kivívásában közreműködni s azt anyagi áldozattal támogatni; de tekintve a megye kiesésűt s szegénységűt, a személyes felkelés (persónális insurreccio) kötelezettségűtől eláll s a nemzeti felkelésűz annyiban járul hozzá, hogy minden közműesi porta után 8 nap alatt egy fegyvervesz harcoszt állít, 3 forint havi fizetéssel s az így szervezett felkelésűt Bajmőz vára alá küldi. A portákra összesen 100 katonas a még új szekűr vetetteti ki. Az így összerobozott sereg 1704. január vége felé indult táborba Bajmőz alá. Lehoczky György helyettes alispán jelentést tett a megyének, hogy a mezei táborban levő megyei katonaságnak nincs lőpora s így nem harcolhat, miert is a megye sűrgűsen intézkedik a lőpor beszerzésére iránt.

A mi a megyében észlelhető rendtelenségeket illeti, azok onnan származtak, hogy azok, akik a lustra alkalmával összeráttak, vonakodtak bevonulni, vagy a kik még is jelentek a mezei táborban, a vezérek tudta és beleegyezése nélkül haza szökűdtek — lovasok és gyalogosok egyaránt, jöllehet a megye birtokvesztés terhe alatt meghagyta nekik, hogy a hazát becsütlesen szolgálják.

(Folyt. köv.)

nyilatkozatnak, a mely ha nem is elégített ki minden irányban, de mégis azt hittük, hogy egy bekéssé irányzatnak lesz alapja.

Különbön várjuk, hogy az Á. H. cikkekhez mit mondanak az árvaik és mit mond a kir. ügyész?

Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * *

Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * *

Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * * Az „Egyetértés” * * * * *

Egy megbízottsági tag.

Az irodalmi tót nyelv reformja. Úgy látszik, hogy végre beadja derekát az a politikai karakterű műnyelv, a melyet irodalmi tót nyelvnek neveznek s a melynek célja a beszűntetett „Slovenská Matice” és a tót grammatikusok szerint is az, hogy hidat verjen a tótknak a csehekkel való teljes nyelvi egybeolvadáshoz. Két évized óta buzgólkodik ez irányban egy elfogulatlan szakember s úgy látjuk, hogy most már elég erősnek érzi magát, hogy a tót nép nevében s művelődése érdekében hadat üzenjen a politikai műnyelven. Dr. Czambel Samu a kiváló tudós a két olvasónk ismernek, terjedelmes tanulmányt tett közzé a helybeli „Slov. Pohody” czimű haviszemle jún.—decemberi füzetében az irodalmi tót nyelvről. A tanulmány folyamán szak szerűen polemicán a szerző a tót nyelvtanúkkal s azokkal az öntudatlanul is esek szolgálóban álló tót írőkkel, a kik félreértve az írott tót nyelv célját és feladatát a cseh nyelvoktatóknak és „Brusok”-ban keresik az irodalmi tót nyelv forrásait. Dr. Czambel sok példával kimutatja a különben a mi lapunk hasábjain is kimutatót valóságos, hogy az irodalmi tót nyelv más és a magyarországi tót nép nyelve szintén más s hogy se nem okos se nem illő dolog, ha ezt a tót írők szem elől tévesztik. A ki a csehekhez akar szólni, mondja a szerző, tanuljon meg — esetlül s e nyelven mondja el nekik az elmondani valóját. Ha azonban a magyarországi tót néphez közeledik, beszéljen az ő nyelven s ne használja e nyelvet esek nyelvtanúival. Dr. Czambel kifejti, hogy az irodalmi tót nyelvre reformát szorult, még pedig azon az alapon, hogy az írott tót nyelvnek ne legyen. Mellek czeljai. Eggesse el maga mögött az új tót grammatikus, mondja a szerző, az összes mesterséges hidakat, a melyek a grammatikusok azért vertek, hogy a tótkat a szláv egységbe és nevezetesen a cseh nyelvegységbe vezessék. Eggesse el az új grammatikus ezeket a hidakat és maradjon meg szerényen azon a természetes övényen, a mely a tót nép lelkehez vezet. A szerző szerint legyen az írott tót nyelvnek legfőbb grammatikai és szóvári forrása a magyarországi tót nép nyelve, úgy ahogy van. A tanulmány tárgyalás és sok ismeretforrás tartalmazó tartalmazó a Slov. Pohody szerkesztésében nem megjelölt nem fűzött s ebből azt kell következtetnünk hogy a tót nemzetiségiek józanabb része bele fog menni az irodalmi tót nyelvnek a tót közép nyelve alapján való megreformálásába. Dr. Czambel pozitív javaslatot is tett. Azt javasolja, hogy a tót írők legkésőbb 10 év alatt gyűljenek egybe nyelvi konferenciára. Akkorára annyira át lesz tanulva a tót köznyelv, hogy a szükséges reformot minden skrupulusz nélkül végre lehet majd hajtani. Addig is pedig figyelmébe ajánlja a tót írőknek a legkezelendő tót nyelvi munkájának a tót népnyelvre vonatkozó párhuzamos megjegyzéseit. Nem akarjuk itt nyelvtörténeti mozzanatok politikai oldalát meletetni, nehogy a politikai mozzanatok bevonásával nehézségeket idézzünk elő, annyit azonban megjegyzünk, hogy bizony ideje volna ha a tót tölzök már egyszer felhagynának a megvalósíthatatlan nagy szláv eszmék kultuszával s beletörőde a tényleges viszonyokba többit törődjenek az ehez tót nép mindennapi szükségleteivel!

Pánszlávizmus Nyitrabán. A tót tölzök izgatásait szelöltozven biztos kiilatasba helyeztük azt a visszahatalt, melyet azok hazaelenkei izelmei a magyarságnak kelteni fognak. Most már egész sorát az eseményeknek ismerjük, melyek a hazafiak emez újabb s ádvös föl-buzdulásról tanuskodnak. Ismeretes Arva vármegye köz-zónségének tiltakozása a pánszláv áskálódások ellen, mely ha nem is elégíti ki mindenkit, mégis talán záol-gul szolgálhat, hogy nem fog maradni a esengő-zengő fraízoknál. Liptó megye is fölösödött, amidőn a magyar hivatalos nyelv ellen tüntető tölzök álól kirantotta a gyékényt, ami szintén reményt nyújt arra, hogy ki fogja közölni azt a esorbát, melyet a tót tölzök képviselő-választási diadala régi jó hírnevén ejtett. Nyitra vármegye is megmozdult. Alhoz képest, hogy ott a tölzök legfőbb sikert arattak, az ébredés is nagyobb zájallal. Eről tanuskodik többit tartó rendszer has közgyűlése, melynek érdekes felolvasásról a következöket jelentik nekünk. A főispán fölolvastatta az egyes szolgarbírák jelentését a megészerte elburjantott pánszláv izelmeiről, minthogy az előző közgyűlés utasította öket a magyar-ellenes propaganda szemmelátására és eről szóló külön havi jelentéseltére. E tárgyban kimerítő s valóban szenzációs adatokat közöl a szeniczi fősolgarbíró jelentése: eszerint az összes literatúrás papok, a hitközségi tanítók, valamint esekély kivétellel a kath. papság is a pánszlávizmust terjeszti a járás területén, úgy ma-gyar érintkezésben, mint a templomi szöszékről, továbbá pánszláv sajtótermékek terjesztése és a töröz-szent-mártoni „Tára-bank” üzérkedésének előmozdítása által; ugyanannak a czelnak szolgnak a járásban lévő hitel-s fogyasztó-szövetkezetek. Különösen drasztikus volt — e jelentés részletes adatai szerint — a jabolniczi plébános magaviselete az ottani tót nemzetiségi képviselő-választásánál és az ottani szövetkezetek körében. Az érsekújvári fősolgarbíró hasonló épületet dologt jelent a tót-magyar plébánosról. Erre vita támadt, vajjon a szent ferfiákról szóló eme kényes természeti adatok a közgyűlésen nyilvánosan tárgyalandók-e? A főispán esek a közismert dolgokat tartja megértetteknek a nyilvános-ságra, a diskrét természeti dolgokat magának reklám-alja, hogy a kormány útján orvoslásról gondoskodjék. Czrusz István ezzel szemben kijelenti, hogy azok is nyilvánosan megvitandók, mert a hazafias közönségnek joza van azokról itélni és egyúttal a kevésbé tájékozott népet a nemzetiségi apostolok szépséges izelmeiről fölvilágosítani. Az államtűgyész követeli, hogy a törvény ellen elkövetett vétségeket a bíróságokhoz utalják. Végül a közgyűlés a főispán indítványát fogadta el. Egy-úttal utasította a szolgarbírákat, hogy a nemzetiségi mo-zgalomról szóló jelentéseiket úgy szerkessék meg, hogy külön jelentsek be a közismert tényeket a nyilvánosság számára, külön pedig az izgatónak kényes természeti szereplését. A titkolózás eme módszernek folytatását sokan gyöngösnek megmagyarázzák, teszi hozzá a tudosi-tás. A nyitraimegyei közgyűléstől elvártak volna, hogy a fölolvastott jelentésekből megismert izgatások és drasztikus nemzetiségi visszadések dolgában értelmezleg hatá-rozzon. Elmultak ugyanis azok az idők, amidőn a tót tölzök a megyei arak platonikus intelméitől megriadtak vagy nagyobb óvatosságra adták magukat. Ma ilyenén „nesze semmi — fogd meg jól” eljárásnál még nekik áll fölebb, amennyiben elnyomatásról, üldözétsről pa-paszködhatnak és esakugyan járvészneknek is, hogy elveszik tőlük a polgári jogokat, holott ha a megyei közgyűlések érdekelges s megokolt határozatokkal hoznának vagy a büntető-törvénybe ütözö kihágásokat s vétségeket a rendes bíróságok ítélkezésre bíznák, akkor nemcsak azok a rosszszínelű panaszok nemulnának el, hanem a nemzetiségi néplöndölők maguk is mint rovtott egyének ártalmatlanokká válnának. Megjegye-zük még, hogy mindazok a hazafias fölbuldulások, melyek rövid idő óta a Felvidéken tanúi vagyunk, a magyar sajtó fölbuldulásának eredményeit tekinthetők, amely egyes kényelemszerző lelkeket kellemetlenül érint, mint a vészharang kongása, de a hazafias közönség nem azt a kényelemszeretettel meletja, hanem a vészjelzést, mely figyelmezteti, hogy egy e faluban, sies-sünk ottani s benteni.

Nemzetiségi politika. A tót tölzök az egyesületi szabadságot akarak föl isználni arra a célra, hogy a magyar-ellenes izgatásait könnyebb folytathassák egyesített polgári társas körököt, a valóságban pedig pánszláv kortes tanítákat alakítsanak. Az irányadó körök azonban meghusitított ezt a visszadést az egyesületi szabadsággal, amiről tanúságot teszen a következö kormányi le-irat: M. kir. helyügyminiszter 56269. sz. Vja. Turöz-vármegye közönségének Turöz Szent-Mártonban. Az alakított tervezett „Moszói polgári társasok” alapszabályainak a bemutatási záradékkal való ellátását meg-tadandónak találtam, mert a társasokt alakított ter-vezöeknek eddig tanúsított magoktartásából semmi kötelev nem em hagyományon megállapítható, hogy a társasok alakításánál nem az alapszabályokban bevalított és kö-rülírt, hanem egészen más célra törekvő és más célt szolgáló hivatott egyesület létrehozására irányult le-vezelt kísérlet esete fog em. Eről a vármegye köz-zónségér utalással a folyó évi 1358. számú jelentésére a esatlományok visszaküldés mellett ezennel értesítem. — Budapesten, 1901. évi június hó 13. a miniszter hely-lyett: Gulner sk. államtűzár.

Az első nemzetiségi felszólalás.

A felirati vita folyama alatt hiába vártak a nemzetiségi képviselők felszólalását pedig kezdetben arról is szó esett, hogy külön fölirati javaslatot fognak be-nyújtani.

Ettől a szándéktól azonban elállottak és azt hittük, hogy a költségvetés tárgyalásáig nem is fogjuk öket hallani. Azonban a mentelmi bizottság határozta, mely Valasek János mentelmi jogának felfüggesztését javasolta megszólaltatta Ruzsiák Jánost.

Az ügy országgyűlési tárgyalásának lefolyása a következö volt:

Mardthy László elbádó: T. képviselőház! A pozsonyi kir. főügyészeg azon ökből kéri Valasek János országgyűlési képviselő ur mentelmi jogának felfüggesztését, mert nemzetiség eleni gyűlöletre izgatott, a mennyiben a nevezett képviselő ur jelölt korában, Rakován köz-zónségben, azt mondotta, hogy menjenek a magyarok asztába, a honnan jöttek, legyen egy, a mint ezer esztendővel ezóttal, a gyermekeket ne megrézzek a magyar szóval; (Halljuk! Halljuk!) „azon leszek — ugymond — hogy a jegyzőt, orvost és bírót ne a szolgarbíro kandidálja, hanem hogy azokat saját akaratotok szerint válasszátok, a jegyzőkönvevett” idézéseket és végzéseket tót nyelven kell kiadványozni, hogy tót nyelvetek az iskolákban és bíróságokban ismertessék el és ne legyen olyan, mint az utolsó kocsis-nyelv. (Mozgás és felkial-tások: Szégyen! Gyulázat!)

Bár ezek a választási izgalmak között mondatok el, ennek dacára is beható tanácskozás után a mentelmi bizottság azt javasolja, hogy Valasek János országgyűlési képviselő ur mentelmi jogát ezen ügyre vonatkozólag a t képviselőház fűggeszse föl. (Élénk helyeslés.)

Illyés Bálint jegyző: Ruzsiák János!

Ruzsiák János: T. képviselőház! Ha valóság volna az, és én rólam mondatnék az, a mi t. képviselőtársamról, Valasek Jánosról mondatott: akkor én magam kérném, hogy mentelmi jogom fűggesztessék és a bíróságnak kiadassam, mert, a ki ilyen beszédet tart, az megérdemli, hogy kellő büntetését elvegye. (Élénk helyeslés.) En az egész dologról informálva nem vagyok, de magától Valasek Jánostól hallottam, — és nincs ökom az ő szavaiban kétkedni, — hogy ö ezeket a szavakat nem mondotta, sőt mi töb, ö azoknak ellenkezöjét állította. (Derültség.) Éppen azt mondotta, hogy egy, a mint ezer esztendővel a tótk a magyarokkal esek ezertelt házánkban együtt, barátságos és testvériesen élnek, ö azon leszek, és azon fog mitűdni, hogy ez a viszony továbbra is fentartassék és azt a reményt fejezte ki, hogy működése nem lesz eredménytelen. Ezt ö töle hallottam. De ez ö privát, ez személyes dolog, a mely a tárgyra nem tar-tozik.

Amde ennek az ügynek van még egy másik oldala is. Valasek János országgyűlési képviselőtársam ellen az ellenpárt kérvényt adott be és képviselői mandátumát a királyi Curia előtt megtagadta töb ö miatt. A Curia a töb ö okokot mellözte, hanem egyesegyedül ezen ök miatt rendelte el a vizsgálat fogantatását.

A mennyire ez ügyet ismerem, a vizsgálat fogantat-sított is és körülbelül 70—80 tanut hallgattak ki Verbőn, a választás színhelyén. Hogy mi volt ezen tanukihal-gatásnak eredménye, azt nem tudom, de reményem, hogy rövid idő múlva meg fogjuk tudni az illetékes forruntól, a kir. Curiaótt, vajjon ezen állítások, a melyek Valasek János képviselőtársam fölöl terjesztettek, igazak-e vagy valótlanok, mert a kir. Curia rövid idő múlva meg fogja ezen ügyben hozni az ítéletet. Ez az ítélet esek ketűle lehet: vagy megözöndik a kir. Curia arról, hogy a Valasek János képviselőtársamnak tulajdonított szavakat ö használta, és akkor elől az az eset, hogy ö nem les többe képviselő és a bíróságnak joza les; vagy pedig az ellenkezö eset áll be és a petizio elutasít-atik, képviselőtársam mandátuma pedig érvényesnek mondók ki. Ervényesnek az esek azon alapon fog kimondathatni, hogy a vizsgálat folyamán nem igazolta-tott, hogy ezen rá nézve díflamáló szavakat használta. Ha mi öt ma kiaduk és ha a t. ház az ö mentelmi jogát fűggeszti: akkor ellene egyszerre két eljárás lesz folytatamán. Az egyik a kir. Curia előtt, a másik pedig a büntényítő bíróság előtt fog folyni. Szerény nézetem szerint pedig senki ellen sem lehet egy es

nyagyanon vétség miatt két bíróság előtt eljárás folytatni. Ezen okból arra kérem a t. képviselőházat, méltóztatásuk elhatározzák, hogy Valasek János országgyűlési képviselőnek mentelmi joga ezuttal fel nem függesztetik. (Mozgás a szélsőbaloldalon.) Méltóztatásuk bevárni, a míg a kir. Curia ezen ügyben végérvényesen dönt, mert ha ő esetleg vétkes, akkor lehetséges lesz, hogy ha ezuttal nem is, de később ellene a büntető eljárás elrendeltessek. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Maróthi László, a mentelmi bizottság elnödjé: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Az előadottakra vonatkozólag tisztelettel csak azt jegyeztem meg, hogy nekem is az a meggyőződésem, hogy a kir. Curia ítélete csak marasztaló vagy felmentő lehet. A t. képviselőház a mentelmi bizottság javaslatával ellenkező állásponton áll és azt kéri, hogy Valasek képviselő ur mentelmi joga fel ne függesztessék. En azonban csak egy körülményre vagyok bator a t. képviselőház figyelmét felhívni. (Halljuk! Halljuk!) Arra t. i., hogy igaz, hogy ezek a szavak talán a választási mozgalmak és izgalmak között hangzottak el, (Mozgás a szélsőbaloldalon.) de ezen mozgalmakon mindannyian keresztülmentünk és mi egy pillanattal sem feledkeztünk meg arról, hogy mivel tartozunk hazánkunk, mivel tartozunk nyelvünknek. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) En tehát esak is ezen egy körülményre hivatkozva, kérem, méltóztatásuk a mentelmi bizottság javaslatát határozattá emelni. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Szóháza senki sínes feljegyezve. Kiváncsok szólni? (Nem!) Ha szólni senki sem kíván, a vitát bezárom. A mentelmi bizottság azt javasolja, hogy Valasek János országgyűlési képviselő mentelmi joga ez ügyre vonatkozólag felfüggesztessék. Ezzel szemben Ruzsák János képviselő ur indítványozza, hogy Valasek János képviselő ur mentelmi joga ezen ügyből kiűzőlag ne felfüggesztessék fel.

Felteszem a kérdést. Elfogadják-e a t. ház a mentelmi bizottság azon indítványát, hogy Valasek János országgyűlési képviselő ur mentelmi joga ezen ügyre vonatkozólag felfüggesztessék?

Olay Lajos: Szavazást kértünk. Lássuk, kik nem fogadják el.

Elnök: Ha kívánják a szavazást, elrendelem. Kérem azokat, a kik elfogadják a mentelmi bizottság indítványát, szíveskedjenek felállni. (Megtörténik.) A többség elfogadja. E szerint Valasek János mentelmi jogát a ház felfüggeszti.

A Turóci Gazd. Takarékpénztár.

A Turóci gazdasági tak. pénztár r.-t. Znióváralján, mely 1901. szeptember hó 15-én kezdette meg működését, f. hó 16-án tartja meg első rendes közgyűlését és az intéző igazgatóság ekkor fog referálni három és hat év tevékenységének eredményéről. Mint a beküldött zárszámadásokból meggyőződni alkalmunk volt, ezen 3 és fél év nyereségből fedezte az intézőt az alapítás összes költségeit, szerezte be berendezését, fedezte összes rojgóját, és a mindezek dacára még fennmaradó nyereség többletet a jövő évi számlájára írta.

Annymira fényes eredmény ez, hogy egy kezdő intéző történetében valóságos csodálatra méltó. De nem hagyhatjuk szó nélkül ehelyett azt a hideg közönyt, a melylyel a turócmezei magyar közönség az intézőt működését úgy szólván ösztöztet kezekkel nézi.

Tudvaleg az intézőt oly czéllal alakult, hogy a turóci gazda közönségnek olcsó hitelt nyújtson és hogy azt a nemzetiségi agitátorok befolyásától függetlenítse.

Az intéző feladatának derekasan megfelelt, a hol arra szükség volt gyorsan és erélyes kézzel segített és a jövőben ezen irányban még hatványozottabb erélyvel fog működni.

Pedig nehéz tere van az új intézőnek; szembe kell szállania négy hatalmas nemzetiségi intézőt versenyével és küzdelmekbe kell bocsátania ezen intézőt nem mindég korrekttá támadásával szemben.

A legkívánatosabb rágalmak egész özöne szórtatik az új intézőt felé; azt híresztelik róla, hogy kölcsön tárczája nem biztos, hogy tönkre fog menni és ily módon szándékoznak a közönségnek mind erősbődi bizalmát megintatni; ha pedig szemügyre vessük a támadás okát, gyorsan rájövönk minden rejlik a bibi. Ezen intézőknek, melyek eddig 8—9 siben 10% kamatot is szedtek adósaitól az új intézőt agilis versenyre folytan szintén kénytelenek megállni kamatlatjukkal 6—7 %-on s így nyereségük nagy részét elvesztik. Másrészt az új intézőt betevőinek 50%-nyi kamatoztatást ad s így valószínű, hogy a nemzetiségi intézőknek is kénytelenek lesznek betét kamatlatjukat feladni.

Végül nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy az intézőt gyors felvirulása főleg két hazafis árvaszeget pénz-intézőt hathatós támogatásának köszönhet, melyek nélkül a „Turóci gazdasági” pénzt. gyakran nem állhatott volna feladatának magaslátán.

Most, midőn a felvidéki magyarság feje fölött minden felő virharos felhők tolnak össze, hazafis kötelessége minden magyar érzelmi embernek, hogy ezen intézőt, mint a magyarság egyik erős védbástyáját, erkölcsileg és anyagilag hathatósan támogassa és a felvidéki nemzetiségi pénzügyintézeteknek, melyek tönkre tevésén fáradoznak, példánál ad ne vesse.

H I R E I N K .

— **Személyi hírek.** Ifj. Justh György turócvarmegye főispánja Budapestre, hol több napot töltött a jövő hét első napjában érkezik székhelyére. — **Báró Révay**

Gyula a szeszényi kerület országgyűlési képviselője, mint értesültünk budapesti tartózkodását megszakítva, a megyebájlára Turóc-Szent-Martonba érkezik.

— **A megyebálya,** mely mint már jeleztük f. évi február hó 8-án este fog megtartani, megveszerte mindinkább nagyobb érdeklődés nyílvánul. A rendezőség sem munkát sem fáradságot nem kímél, hogy a táncestély sikerét biztosítsa. A meghívók már a hét első napjaiban szétküldteték és a ki tévedésből még nem kapta volna meg, forduljon a rendezőséghez. A táncestély jövedelmét ez alkalommal is a vármegyei kórház javára fordítják.

— **Változások a kassa-oderbergi vasutnál.** Át helyezték: **Zednik József** felügyelő Ruttkáról Budapestre az igazgatóságához; **Luv Arthur** fűtőházi főnök Igárlór Ruttkára a főműhelybe főműhelyvezető; **Kerkó György** Gyula fűtőházi főnök hasonló minőségben Ruttkáról Igára. **Brauner Vilmos** memék Oderbergől Ruttkára fűtőházi főnöké; **Pillát Adolf** mérnök Ruttkáról Oderbergre fűtőházi főnök helyettesé. Ezen rendelkezés a ruttkai tisztviselői karba nagyobb változást idéz elő. Eltávozik Ruttkáról **Zednik József** felügyelő a ki számos éven át teljesített ott szolgálót és e közben a vele érintkezőknek teljes becsüléssel érdemelte ki. Mint halljuk a távozó felügyelő tiszteletére búcsú-estély van készülében.

— **Eljegyzés.** Dr. Skultey István besztercebányai kir. ügyész, eljegyezte Fröhlich Ilonkát Nagy-Mihályon. Gratulálunk.

— **Akantisz Rezső** znióváraljai közalapítványi erdőtanácsot, kinek állapotában alig észlelhető valami változás, még mindig nagybeteg, esztörtökön szállított haza Budapestre Znióváraljára. A beteg erdőtanácsos dr. Weinberger Mór kísérte útjában.

— **Kritika.** A lapunk főmunkatársa kiadásában közelebb megjelent „*Niederländische Aelterdyllen*” ez, szímmi a németországi sajtóban is élénk elismerésre talált. A „Rundschau” ez. berlini lap egyebek között ezeket írja a művekről: „Ezen művecske olvasása alatt mindinkább azt a benyomást nyertem, mintha Goethenek egy még ki nem adott művevel volna dolgom. A művecske Goethe szellemi alkotásának összes jellemző ismertetőjeleit viseli magán, még pedig nemcsak a tisztán külsőket (nyelveket, szerkezet, jelenetelési nehézségek stb.), hanem a belsőket is, a gondolatok és érzelmelek plasztikáját. — Tartalmilag ez a mű a művészet belső életét oly mélyen és mégis oly fogható plasztikával és világosságal tárgyalja, mint a hogy „Tasso”-ban a költőt, „Faust”-ban pedig a bílésekedőt jellemzi Goethe. A tárgy megválasztása, a drámai szerkezet egyszerűsége, a melyek a darabnak oly sokat mondó eszméjét csak kevés személy által juttatják kifejezésre, egészen Goethere emlékeztetnek, de azért mégis modernaktualitás stb.”

— **Eszkívő.** *Mátrai* Edv székeshérvári okl. vezetnár — városunk szülőfője február hó 10-én véletlenül Örkösük Sándor városi főmérnök és neje, kedves leányát, Mariskát Szabadszállón.

— **A znióváraljai táncmulatság.** Az oly fényesnek ígérkező zniói jégünnepely bizony csak táncmulatsággá zsugorodott össze a kedvezőtlen idő járás miatt. Pedig mily szépnek, mily fényesnek s szinte ragyogónak ígérkezett ez az ünnepély! Azokba a nagy tűzmagyákhöz, a száz meg száz csillogó lampionokhoz, fényes tűzi játékok is járult volna a melyet virtuotechnikai ügyességéről ismeretes *Tóbis* Gusztáv mérnök lett volna szíves rendezni. Bármennyire sajnáljuk is az ünnepély c legfőbb szának elmaradását, e helyen is csak hálnánk és köszönetünknek adhatunk kifejezést a jóindulatú támogatásért, a melyben a ruttkaiak részéről találkoztunk. E programszámon elmaradás fölötti sajnálatunkat azonban nagyban enyhíti az a körülmény, hogy a tűzi játékok a jelen tanév végén rendezendő majálissal egybekötött tornaverseny alkalmával élvezhetjük majd. A mi magát a megtartott táncmulatságot illeti, kitűnően sikerültem mondható, bár színtelen megvalva, sokkal nagyobb pártolásra számított a rendezőség. Igazán nem értjük, hogy Turócban, hol a társas összejöveteleknek is mulatságoknak száma oly kevés és a hol folyton a magyar társadalmi élet erősítéséről, fellendítéséről beszélünk, hogyan lehetséges egy teljes gondtal és figyelemmel rendezett mulatságot oly annyira negligálni, mint a miénket. Ha egyébből nem, már csak a kölesbűnség alapján is megérdemelt a zniói kis magyar társadalom egy kis pártolást, mert hiszen — különösen a mártiakat — mindig erőrelen felül pártol és támogatja. Készséres hálával kell azonban épen ezért viseltetnünk a megjelentek irányában ezek között Justh Ferenc képviselő és neje iránt, kik mindenkor teljes nemeslelkűséggel s aldoztatásukkal támogatták a zniói magyar intelligenciát s annak társadalmi életét. Maga a mulatság egész reggelig tartott teljes vidámsággal és kedélyességgel s az első négyest *Bartos Lajos* kiűnő zenéje mellett 40 pár táncolt. A rendezőség a Tanítóház Turócmezei szobájára javára főszájja az összes fellépéseket, azaz 105 korona és 50 fillért. A fellépőknek névsora a következő: Ifj. Justh György 10 korona, Justh Ferenc 16 korona, Justh Kálmán 7 korona, Rakovszky Iván 10 korona, Spiz Gusztáv 7 korona, Schönaich Viktor 6 korona, Edv Ferenc 5 korona, Brestyzeny Gyula 5 korona, Dr. Messinger Mór 5 korona, Ditter Antal 4 korona, Janotyik Károly 4 korona, Zvada Antal 4 korona, Gaál Sarolta 2 korona, Özv. Hodobay Józsefné 2 korona, Riecsanszky Matild 2 korona, Dr. Lencsö János 2 korona, Ruttikay Sándor 2

korona, Sztrakka Károly 2 korona, Dr. Weinberger Mór 2 korona, Párvy Endre 2 korona, Blummenfeld József 1 korona, Somogyi Géza 1 korona, Szábor Gyula 1 korona, N. N. 30 fillér, összesen 105 kor. 50 fill. Fogadják úgy a fellépőket, mint Tölesek Károly zniói póstamester ki a vasutállomásra és vissza ingyen koscskat bocsátott rendelkezésünkre szíves adományukért igaz hálnak és és köszönettelnek. *A rendezőség.*

— **A tét.** Végére január hó 27-én beállott a tél, mely egyszerre — 14 fokos hideggel köszöntött be. A havazás is megindult és most vastag hólepel fedta a földet. A szónok vígan siklanak az úton, a hegyi lakosság pedig mozgalmassal szállítja a fát, mely télen majdnem egyedüli kereset forrását képezi. A jégvermek is telnek, pedig már félt volt, hogy azt a nyáron nélkülözünk kell.

— **Znióváralja vagy Stubbyafördő?** Megirtok lapunk múlt számban, hogy a znióváraljai kir. járásbírószék Stubbyafördőre szándékozik áthelyezni a m. kir. igazságügyminiszter. Ezen ügyet illetőleg azt írják nekünk érdekelte helyről, hogy a mikor a szoligabóri hivatal, egész helyesen, könnyebben hozzáférhető helyen, Stubbyafördőn van, már a célzertségi szempont is azt parancsolja, hogy az ügyes-bajos emberek ne tartozzanak oly helyre elmenni, amelynek vasuti állomása botányosan rossz, és a hová erről az állomásról még jelentékeny utat gyalog vagy tengelyen kell megtenni. Az ügyes-bajos emberek szeretik, ha egy füst alatt járhatják ki dolgukat a hatóságoknál, ám nem tehetik, mert a járásbírószék és teleknyív Znióvan, a szoligabóri hivatal pedig Stubbyafördőn. De egyéb szempontok is követelik a kir. járásbírószéknek áthelyezését. Znió megkapta annak idején az állami tanítóképzéstud és megkapta a kir. járásbírószéket, később pedig a teleknyív hivatal is, s ugyanott van a közalapítványi erdőhivatal is. Bármely más falu (mert Znió csak falunak tekintethető) hálás köszönettel fogadta volna a magyar kormányzat ezt a gondosságát, — de hogyan köszöni ezt meg Znió? A „Felvidéki Híradó”-nak éppen mult számban, tehát ugyanott, a hol a királyi járásbírószék áthelyezését jelezték, azt olvastuk, hogy a znióváraljai Magyar Olvasókör kénytelen volt néhány tagját a kilépesre felszólítani. — Minden jóindulatú támogatásnak alig van tehát látszata. Azt is tudjuk, hogy itt is vannak emberek, a kik nemcsak a zniói tőtokat, hanem a vriezők németeket is megemételeyez a tót túlköz hazafiatlan, büntös tanait, — a nemrég lezajlott választások bizonyították ezt, a mikor két tót választották meg Znióban megyebizottsági taggá. Egy harmadik szempont is van, a mely a kir. járásbírószék áthelyezését kívánatos teszi, s ez az, hogy Stubbyafördő, azt a régi híres magyar fürdőtelepet fel kell virágoztatni, magyarrá kell tenni. A mint az alsó járásban mint vasuti telepet *Rutha* dominál és a tót túlköz mesterkedéseinek ellentáll, éppúgy szükség van a felső járásban is ilyen gyüntrona, hogy a nemzetiségi fellétoások ellen-szolyhatók legyenek. Hogy Znióváralján a tanítóképzede helyzete is kérdésessé válhatik — előre látható.

— **Mulatság Hermőozányán.** A körmezőbányai m. kir. állami főrealskola alumneuma javára 1902. évi február hó 8-án a „Szarvas”-vendéglő nagytermében hangversenyt és táncestélyt rendeznek.

— **Igazgatótanácsi ülés.** A znióváraljai állami tanítóképzede igazgató tanácsa f. évi február hó 10-én Znióváralján rendezt ülést tart.

— **A Turóci Korosk. Ifjak Egylete** saját könyvtára javára f. hó 22-én zártkörű táncestélyt rendez, melyre az előkészítettek már nagyban folynak. Ezen fiatal, de törekvő egyesület mulatságára előre is felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Meghívó.** A Turóci Jótékony Nőegylet folyó évi február hó 2-án délután 2 órakor, a vármegyei háza termében megtartandó közgyűlésére. A közgyűlés tárgyai: 1. Az évi zárszámadások megvizsgálása és ennek kapcsán a felmentvény megadása. 2. A tisztikar és választmány lemondása — és új választás. 3. Netáni indítványok tárgyalása. Kelt Stubbyafördőn, 1902. évi január hó 27-én. Zorkőczy Tivadarné, egyleti alelnök.

— **Kis diákok kalandja.** E hét letelejlen különös jelenetekkel tudtunkja a szolnai temető. Nyolcz apró diák, mindannyian az ottani realskola növendékei, gyülekezett össze a holtak csendes tanyáján, hogy iskolának, városnak háttal fordítva világra menjenek. A teret persze előre eszlelték ki, s uti költőszóval, elemzőszóval is gondoskodtak. Az egyik valami 80 kor. kézpénzt, a másik aranyórárt, a harmadik revolvért hozott 125 tőltényvel, a terezenrendi barátok ministránsai pedig 12 üveg bor hoztak a barátok pénzéjébe, — s így felkészülve gyalogszerrel elindultak Záhodjé falu felé és még aznap este a Frikopára értek, a hol egy gazda házában, a ki őket theával megvendégelte, meghaltak. Keddén délelőtt aztan, megint csak gyalogszerrel, Turóc-Szent-Marton felé igyekeztek, a honnan vasutal akarták folytatni utjukat. Itt az órást elcadták s aztán kimentek a vasuti állomásra, a hol persze mindjárt feltűnt a nyáriasan öltözött kis diákaparát s Ruttkára való tanuló meg is kérdezte tőlük, hogy honnan valók, hová mennek? Híabozás nélkül beismerték, hogy ők bizony szökésben vannak, mivel a tanárokkal rossz viszonyban állnak, a tanulat meguntak és a szülőik megbüntették őket. Elmennek vándorolni, munkát keresni, — s majd ha eléggé

megnőnek, a búrokhoz esatlakoznak. Ezt mordotta Moró Jakab, a csapat vezére és pénzelője; de a kis Braun Leo csakhamar pityeregni kezdett s azt mondta, hogy őt a többiek úgy kényszerítették a székésre, mivel a könyveit vízbe dobálták s úgy vitték őt magukkal. Erre aztán a többi is meghökken, s mivel Braun Leonak és Uhlyarik Ferencnek már nyomában voltak a rokonok, hamarosan elhatározták a hazatérést. Ez utóbb megnevezett két diákon kívül a többiek vissza is tértek s Ruttkán már a nyomozó csendőrök vártak rájuk és haza vitték őket a velük rossz viszonyban élő szülők-höz és professzorokhoz, a hol ez a viszony ha nem is mindjárt az első napon, remélhetőleg javulásnak indult, — bár másrészt fájhatják a kis kalandosok, hogy tervük oly hamar dugába dőlt, holottan rendes krónikása is volt a kis csapatnak, a ki ezeket jegyezte föl a késő utókor okulására és gyönyörűségére az első nap élelményeiről: „Egy pár diák, nem gazdag családból származó és a zsolnai áll. főreáliskola — és algináziumban járó, — a tanárok, gyámok, egyes szülők haragja miatt kíváncsi ment, még pedig a következők: Moró Jakab, Szuhány Mátyas, Kardos József, Baross Árpád, Braun Leo, Uhlyarik Ferenc, Holczer Gusztáv és Spaendon Pál. Ezek január 26-án összebérelt a következő napon a zsolnai temetőn gyülekeztek és mentek nagy örömmel Zavođe felé. És nagy körutat téve a Zsolna melletti erdőben letelepedtek, itt ebédeltek, mindenki 2 kis pohár bort ivott és 2 almát evett. — aztán nagy örömmel elindultak. Itt egy nyulat láttunk, a mi kutyánkat utána küldve nagy örömmel kiáltottunk utána. Innét az erdőből lefelé az országutra mentünk. . . . Itt azonban nagy sajnálatunkra, hirtelen megszakadt a nevezetes diarium, mert a mily rövid volt a kis csapat „nagy öröme.” éppoly rövidre terjed a naplója is.

A Ruttkai vasúti alkalmazottak Clubja 1901. évi deczember hó 31-én makedvetni előadást tartott, a mely alkalommal befolyt 370 kor. 90 fill., kiadás volt 176 kor. 17 fillér. Marad: tiszta jövedelem 174 kor. 73 fillér. Felülizettek: Báró Révay Gyula orsz. képviselő Kis-Selencez, 30 kor., Ruttkai Ráth Péter a Kassaauderbergi vasut vezérigazgatója 10 kor., Kaffenda Frigyes 5 kor., Kovácsits Ignác 4 kor., Veszely Imre 3 kor., Epstein László, Paulinyi Gábor, Vadnay Adolt, Tergina József 2—2 kor., Ince Károly, Tokay Dező, Peusser Sándor, Omasza János, Keviczky Kálmán, Tamási Ede, Pasuth András, Reiszkup Ferenc, Méhes Lajos, Nanásy Antal 1—1 kor., Cserveny Miklós 40 fill

Felirós szerkesztő: **Berecz Gyula.**
Főmunkatárs: **Bánfi János.**

Meghívó.

A Turóci Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Zníóvárálján f. évi február hó 16-án d. u. 2 órakor, az intézet helyiségében tartja

I. rendes közgyűlését

melyhez a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés, felügyelő-bizottság jelentése, az 1901. évi zárszámadás bemutatása.

2. A felügyelő bizottság választása.

3. Netaláni indítványok.

Zníóvárálján, 1902. évi január hó 30.

Az igazgatóság.

672. sz. 1901.

Arverési hirdmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. törvény czikk 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tettes turóc-szt.-mártoni kir. járásbíró-ság 1901. évi V. 410/2. sz. végzése következtében Izak Gusztav ügyvéd által képviselt Darula Matyas-Jahodniki lakos javára Darula Pal tsmartoni lakos ellen 2400 kor. s jár. erejeig fogana/ossított kielégítési végrehajtás utjan lefogal/ és 1101 koronara becsült külöfele ruhake/eme, béles. szoba utorokból álló ingóságok nyilvános arverésen e/adatnak.

Mely arveresnek a turóc-szt.-mártoni kir. járásbíró-ságnak V. 410/a. 1901 sz. végzése folytán 2400 kor. tökekövetelés ennek 19.1. évi október hó 28-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 147 Kor. 35 filleren bírólaj már megallapított kölség k erején Darula Pálnal tsmar.onban levendő eszközesére 1902 évi febru r hó 17-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőből kitűzettek és ahhoz a venni szandekozók oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok a legelőbbit ipe/ernek a becsáron alul is el fognak adatni Miról Dr. Straus/ Mozes ügyvéd, mint felülfogal/iató színtén értesítetik.

Turóc Szt.-Márton 1902 évi január hó 30-án

Zathureczky Jenő,
kir. jbrósági végrehajtó.

Kiadótulajdonos: **Ösv. Moskózi Ferencz.**

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Körmöczbányán**, egy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

kocsigyártó- és fényező-műhelyt

nyitottam. — Midőn ezt köztudomásra adom, bátor vagyok magam, minden e szakba vágó munkák u. m. **kocsifényezés, kárpitozás, diván-garnitúrák** stb. stb. gyors, pontos és kifogástalan elkészítésére ajánlani.

Minden, a legesekélyebb rendelés is, a a legnagyobb gonnal és szakszertű kivitelben készíttetik.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogására ajánlja vagyok

kiváló tisztelettel

Rónai Ignác,

kocsigyártó,

Körmöczbányán.

Tanoncz feivétetik

a t.-szt.-mártoni magyar nyomdában.

LE DELICE

szivarka-papír

és az abból előállított hasonló

szivarka-hüvely

az eddig forgalomban levő gyártmányok legkiválóbbjika. Egy kísérlet erről mindenkit meggyoz. Kapható: Moskózi Ferencz névvel Turóc-szt.-Mártonban

Napról-napra mindinkább **jótéteménynek** és szükségletnek bizonyul minden családban a **Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé** használata.

Gondos háziasszony ne kessekedjek tovább ezt a józú és egészséges kávé ital bevezetni.

Tisztább pótkávé nem létezik, és nincsen jobb pótlás a babkáv helyébe, a hol ez orvoslajg ellitlatott.

Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé csakis a „Kneipp páter” védjegyü eredeti csomagokban valódi. Nyitva merlegelt, vagy máskepen csomagolt malátá kávé soha sem

Kathreiner.

A „LA FLEUR”

szivarkapapír

. szivarkahüvely

kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapír a legfinomabb anyagból készül; gyártásánál mindama vezyi szerek, a melyek az egészsegre, főképen a légzési szervekre káros hatással lehetnek, mellőzöttek.

A Jacobi Monopól „La Fleur”

szivarkapapír a torkot ki nem szárlja s kiválóan azoknak ajánlató a legmelegebb, a kik sokat dohányoznak. — Kapható:

Wix Miksánál T.-Szt.-Mártonban.

Mirigydagadatoknál, görvlyénel, angol betegségeknel, bőrkütiésekenél köszvényénel, csuszán, torok- és tüdőbetegségeknel, idült köhögésnel, gyöngékedő, sápadt, vérszegény gyermekek részére ajánlom az általánosán kedvelt és sokat használt

Lahusen-féle jód-vas-csuka - máj-olajat.

A legjobb és leghatásosabb csukamájolaj. Gyógyerejére nézve föltul minden hasonló készítményt és újabb gyógyszer. Ize föltötte finom és enyhe, mérti is úgy gyermekek mint felnöttek szívesen szedik és könnyen emésztik. Az utolsó évi használat (kb. 80000 füveg) legjobb bizonyítéka jószágának és kedveltségének. Számos elismerő és köszönő levél. Ara 3 és 6 Kor., utóbbi nagyszám hosszabb használatnál előnyösebb. A beszerzésnél tessék ügyelni a gyáros czégre: **Lahusen** gyógyszerész, Bréma. — Kapható: **Viléma Imre**nél, Tur.-Szt.-Mártonban.